

ÅRSPLAN 2025/2026

Slågstemmen barnehage

«Trygge barn i et utviklende miljø»

Innholdsfortegnelse

1. Forord	s. 3
2. Presentasjon av barnehagen og avdelingene	s. 4
3. Vårt pedagogiske grunnsyn, holdninger, verdier, robuste barn	s. 6
4. Satsingsområder	s. 8
4.1. Trygt og godt (psykososialt barnehagemiljø)	s. 8
4.2. Språk	s. 10
4.3. De utrolige årene (samspill og relasjoner)	s. 11
4.4. Friluftsliv	s.12
5. Barnehagen som pedagogisk virksomhet	s. 15
5.1 Fagområdene	s. 15
5.2 Vurderingsarbeid	s. 18
6. Progresjonsplan for omsorg, lek, danning og læring	s. 21
6.1. Omsorg	s. 21
6.2. Lek	s. 23
6.3. Danning	s 24
6.4. Læring	s 26
7. Samarbeid mellom hjem og barnehage	s. 28
8. Barns medvirkning	s. 29
9. Inkludering	s. 30
10. Overganger	s. 31
11. “Når barnet ditt sier...”	s. 33
12. Årshjul/aktiviteter	s. 34

1. Forord

Velkommen til Slågstemmen barnehage! 😊

Slågstemmen barnehage drives etter «*Lov om barnehager*», barnehagens vedtekter og «*Rammeplan for Barnehagen*». Rammeplanen er et arbeidsredskap for personalet i planleggingen, gjennomføringen og vurderingen av det pedagogiske arbeidet i barnehagen.

I Rammeplanen står det blant annet at «*Barnehagen skal være en pedagogisk tilrettelagt virksomhet*» og at «*Barnehagens eier kan tilpasse Rammeplanen til lokale forhold*». «*Gjennomføringen av planene må være så fleksible at det er rom for spontanitet og barns medvirkning*» (Utdanningsdirektoratet, 2017). Rammeplanen ble oppdatert i ny revidert utgave august 2017.

Alle barnehager er pålagt å ha en årsplan med blant annet informasjon om barnehagen og det pedagogiske arbeidet. Årsplanen utarbeides av personalet i barnehagen og godkjennes av samarbeidsutvalget (SU). Denne brukes som et arbeidsdokument for personalet i barnehagen, og er et informasjonsdokument til foreldrene, kommunen og studenter/elever. Årsplanen oppdateres årlig.

Barn skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få medvirke i sin egen hverdag tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt og anerkjenne barndommens egenverdi.

VÅRT MÅL: «TRYGGE BARN I ET UTVIKLENDE MILJØ»

2. Presentasjon av barnehagen og avdelingene

Slågstemmen barnehage eies og drives av Skudeneshavn Andelslag SA. Andelslaget ble stiftet 25. juni 2001 og 23. desember 2002 åpnet barnehagen dørene for barna. Barnehagen har tre avdelinger. Fra og med i fjor har vi har endret driften slik at det er mer aldersinndelt og vi kan jobbe enda mer rettet mot barnas alder. Vi har en småbarnsavdeling 0-2 år, en mellomavdeling 2-3 år (blir delt i 2 grupper) og en 3-6 års avdeling (blir delt i 2 grupper).

Barnehagens åpningstid er kl. 06.30 - 17.00, mandag-fredag.

Barnehagen har stengt julaften og nyttårsaften. Onsdag før påske stenger barnehagen kl. 12.00. Det er fem planleggingsdager i løpet av et barnehageår hvor vi planlegger videre arbeid i barnehagen eller kurser oss innen relevante tema. Barnehagen er på disse dagene stengt. Et barnehageår varer fra 15. august til og med 14. august det påfølgende året.

Valget av navn på barnehagen og avdelingene har en historisk bakgrunn. Det kommer av et tidligere stedsnavn og aktiviteter på området som barnehagen ligger. Det var lokalhistoriker, avdøde Rolf Høines, som gjennom sine fortellinger gav inspirasjon til navnevalgene. Før var det ei mølle som stod på området og ved bruk av vann ble den brukt til tresking. Det er i forbindelse med at demningen samler opp vann at navnet Slågstemmen dukker opp: *«Vannet ble, gjennom å ledes på store vannhjul med skovler, energien for å drive maskineriet som tresket kornet. Vannet fortsatte i en bekk helt ut til sjøen og kornet ble fraktet til mølleren»* (Rolf Høines forteller, sitert i Totland, s. 11-12).

Avdelingene våre heter av den grunn **Kornet, Bekken og Kvernhjulet.**

Barnehagen vår har fokus på ulike aktiviteter også ute, hvor vi ser verdien av å bruke natur og friluftsliv i nærmiljøet aktivt. Vi ønsker å tilby varierte aktiviteter som fremmer barnas utvikling.

Alle gruppene våre har felles fokus i vårt arbeid med barna, vi står for de samme grunnverdiene. Når vi er ute på tur legger vi vekt på utflukter med gode opplevelser, hvor undring, utforskning, lek, mestring, selvstendighet og vennskap står sentralt. Gjennom dagen i barnehagen lærer vi også barna å samarbeide, dele og hjelpe hverandre. Vi vektlegger omsorg, trygghet og gode relasjoner, til både barn, foreldre og øvrige ansatte.

Små barn er generelt glade i å leke, synge, danse, bli lest for og lese selv, ha forming, utelek, gå på tur og å være i aktivitet. De yngste barna har hos oss utelek eller tur på formiddagen, før lunsj og sovetid. Vi er opptatt av at alle skal få være ute slik at de får frisk luft og aktivitet ute, utfolde seg. De yngste barna går på avdeling **Kornet**, mellomavdelingens grupper heter **Lykketroll** og **Sjarmtroll** (Bekken) og de yngste på stor avdeling heter **Rampetroll** (Kvernhjulet).

De eldste barna (førskelebarne) går i utegruppe og kalles **Trollunger**. De går på tur 3 dager i uken. Noen ganger går turen til en av de mange skogene i nærheten, eller så vandrer de på lengre turer rundt i Skudeneshavn og omegn. De lærer mye om livet i skogen og i fjæra, og tar også gjerne med seg formingsaktivitetene ut på tur.

Kjøkkenassistent

Vi har egen kjøkkenassistent som er i barnehagen 2 dager i uken. Hun sørger for at vi får sunn, god og variert middag. Resten av uken ordner vi mat selv inne på avdelingene. En gang i måneden har vi en ekstra bagedag hvor kjøkkenassistenten tar med seg en gruppe barn for å bake og bli bedre kjent med kjøkkenet. Vi måler, veier, sorterer, teller, baker og smaker 😊

3. Vårt pedagogiske grunnsyn

Et pedagogisk grunnsyn bygger på de verdier, holdninger og den virkelighetsoppfatning som ligger til grunn for pedagogisk virksomhet. Grunnsynet bygger på lover og forskrifter som er gjeldende til enhver tid for barnehagene.

Slågstemmen barnehage har et grunnsyn som bygger på at barnet i seg selv er det viktigste. Barn skal ha rett til å uttrykke seg og få innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen. Barn uttrykker seg både kroppslig og språklig for hvordan de har det. Et barn har mange «språk» og de får anledning til å bruke dem alle.

Vi skal møte barna med anerkjennelse, varme og trygghet. Vi bruker god tid til å bli kjent med hverandre. Alle er forskjellige og har forskjellige ønsker og behov. Som voksne i barnehagen skal vi være åpne og mottakelige for barnet, se hvert enkelt barns behov og ønsker. I barnehagen skal barnet få oppleve trygghet, omsorg, og at lek og læring preger deres hverdag.

Vi skal være trygge voksne som setter grenser og veileder barna. Vi skal også møte barna med respekt, forståelse, og få dem til å føle seg ønsket og verdifulle. Vi skal hjelpe og støtte barnet, og gi anerkjennelse og bekreftelse.

I barnehagen vil vi at barna skal få oppleve glede og mestring, vi jobber for at alle barna skal kunne utvikle et positivt selvbilde, og ha tro på seg selv. Vi skal legge til rette for at de hele tiden har noe å strekke seg mot. Latter og glede skal være en stor del av barnas hverdag sammen med oss.

Vi skal være gode støttespillere til hjemmet i omsorgs- og oppdrageransvaret.

Vi vil gjøre vårt ytterste for at alle opplevelser i barnehagen blir best mulig for barnet, slik at de blir rustet for å møte morgendagens krav og forventninger.

Robuste barn

Robusthet handler ikke om å unngå vonde følelser, men om å tåle dem, lære av dem og vite at man ikke er alene om å kjenne på disse følelsene.

Robusthet handler om å styrke barnas evne til å mestre motgang, utvikle følelsesmessig styrke og bygge sosiale ferdigheter. Dette utvikles gjennom trygge relasjoner, gode opplevelser og støttende omgivelser. Her er det listet opp punkter vi jobber ut ifra i Slågstemmen barnehage:

1. Skap trygge relasjoner - støttende voksne som er tilgjengelige, sensitive og anerkjennende voksne. Vis at du tåler barnets følelser, også de vanskelige.
2. Styrk barnets selvfølelse - anerkjenn barnets innsats, ikke bare resultatet. Gi barnet erfaringer med å lykkes, men også rom til å feile. Bruk “jeg ser deg” språk.
3. Gi verktøy til følelsesregulering - snakk om følelser og hjelp barnet å sette ord på det de føler. Gi rom for ro og vis hvordan man kan håndtere sterke følelser.
4. Styrk problemløsning og mestring – still åpne spørsmål når man møter utfordringer. “hva tenker du at vi gjør nå?” Oppmuntre til samarbeid og å hjelpe hverandre.
5. Frem sosial kompetanse og fellesskap – jobb med empati, turtaking og konfliktløsning. Gi plass til vennskap og lek. Lær barna at det er lov å be om hjelp og at vi stiller opp for hverandre.
6. Gi stabilitet og forutsigbarhet – struktur og rutiner gir trygghet for barna. Forbered dem på overganger og endringer. Gi rom for fleksibilitet, men innenfor trygge rammer.
7. Pedagogiske opplegg – vi bruker de utrolige årene som fokuserer på robusthet, følelser og mestring og vi tar i bruk samtalekort.

Ved å gi barna mulighet til å utforske, ta sjanser og lære å håndtere utfordringer, kan man hjelpe dem med å utvikle robusthet, og bli bedre rustet til å takle livet.

4. Satsingsområder

Vi vil også i år ha fokus på temaet «TRYGT OG GODT», psykososialt barnehagemiljø. Vi skal jobbe videre med kompetansepakker – “inkluderende praksis” og “trygt og godt” for å øke kompetansen til personalet. I tillegg jobber vi med språk, relasjoner (DUÅ) og friluftsliv. Dette skal jobbes systematisk med gjennom hele året på avdelingsmøter, personalmøter, planleggingsdager og skal vise igjen i vårt pedagogiske arbeid. Vi kommer til å bruke personalmøter og avdelingsmøter til refleksjon og til å lage aktivitetsplaner.

4.1 «Trygt og godt» (psykososialt barnehagemiljø)

Barnehagelovens kapittel 8 om psykososialt barnehagemiljø gir alle barn rett til å ha det trygt og godt. Et trygt og godt barnehagemiljø betyr at barnet selv opplever at det er trygt og godt i barnehagen, at det er inkludert i barnegruppen og opplever og være betydningsfull for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse og noe barnet ser frem til. De ansatte i barnehagen må være bevisst hva som påvirker det enkelte barns opplevelse av barnehagemiljøet.

Aktivitetsplikten forplikter personalet til å følge med på barns trivsel. Gripe inn, varsle, undersøke og lage en skriftlig plan for oppfølging, ved mistanke om at barn ikke har det trygt og godt, eller om barn og foresatte sier ifra at de opplever at barna ikke har det godt.

Vi har også noe som heter skjerpet aktivitetsplikt, dette er noe som trer inn dersom et barn blir krenket av en ansatt. Dette kan være mobbing, utestengelse, vold, diskriminering eller trakassering. De som fatter mistanke eller ser dette, skal melde ifra til styrer umiddelbart.

I Rammeplan for barnehagen, står det at barnehagen skal bidra til barnas livsglede, vennskap, lek, mestring og følelse av egenverd. Barnehagen skal forebygge krenkelser og mobbing, og håndtere, stoppe og følge opp, om et barn opplever utestenging, diskriminering, krenkelser, uheldige samspillsmønstre eller mobbing.

Vi jobber med kompetansepakker fra Udir og barnehagepakken fra Stine Sofie Stiftelsen i personalgruppa for å styrke personalets kompetanse innen blant annet *“trygt og godt barnehagemiljø”, “lek”, “inkludering”, “en barndom uten vold og overgrep”* (Stine Sofie stiftelsen).

4.2 Språk

Rammeplanen for barnehagen

“Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling”

Utdanningsdirektoratet, 2017 s.48

Språklig kompetanse er avgjørende for å kunne kommunisere med andre, delta i lek og ha medinnflytelse i hverdagen. Barna lærer best når de deltar aktivt og får bruke språket sammen med andre. Derfor er det viktig å legge til rette for barnas språkbruk i meningsfulle sammenhenger. Personalet vil gjennom hele året jobbe aktivt med språkstimulering. Språklig kompetanse er viktig for barna i dag og i fremtiden med tanke på skolegang og deltagelse i arbeids- og samfunnslivet.

Vi jobber med språk ved å blant annet bruke:

- Språkløyper, som er et kompetanseutviklingsverktøy fra lesesenteret ved Universitetet i Stavanger.
- «Snakkepakken» - metodeverktøy til språkopplæring.
- Lesegrupper
- Salaby
- Den gode samtalen med barna i hverdagen og barnesamtaler.
- Samlinger
- Være bevisst på vårt nonverbale språk

4.3 De utrolige årene (DUÅ)

De Utrolige årene er et program som fremmer positivt samspill barn imellom og mellom barn og voksne. Det er et opplæringsprogram for personalet, hvor fokuset er å lære om tiltak for å forebygge atferdsvansker hos barn. De utrolige årene vektlegger systematisk arbeid med sosiale ferdigheter for enkeltbarn og generelt i barnegruppene (Webster-Stratton, 2013).

Når alle ansatte i barnehagen har høy kompetanse på disse områdene, vil det ha en forebyggende og positiv innvirkning på hele barnegruppen med tanke på sosial utvikling, danning og ferdighetsmestring. Gjennom dette arbeidet blir alle bedre til å fokusere på de positive sidene hos barnet i stedet for å la negativ atferd få overskygge hverdagen. Barnehagen er en viktig læringsarena for barn, ikke bare faglig, men også sosialt.

Dinosaursamling

DUÅ (de utrolige årene) har et eget opplegg for førskolebarna. Vi kaller det dinosaursamling. Våren 2019 ble 5 stk. fra personalet kurset i å være dinosaurskoleledere. På Dinosaursamlingene øver barna på å ta andres perspektiv og på å gjenkjenne og forstå egne og andres følelser. Vi lærer teknikker vi kan bruke i forhold til sinnemestring og selvkontroll, og hvordan vi kan løse problemer og håndtere konflikter. Dinosaursamlingen har en egen rektor, en mange millioner år gammel dinosaurhånddukke med navn Dina, og vi får også møte 2 andre hånd-dukker; Mari og Willy. Dina, Mari og Willy øver sammen med barna på ulike sosiale ferdigheter som å lytte, dele, vente på tur, samarbeide, hjelpe og til å gi hverandre komplimenter. I tillegg til hånd-dukkene brukes filmsnutter, lek, samtale og rollespill som praktiske metoder. Etter hver samling følger tilrettelagte aktiviteter som knyttes opp mot dagens tema.

4.4 Friluftsliv

Et av våre mål er at barnehagen vår skal være en trygg og god plass for barn og voksne, vi skal legge vekt på omsorg, aktivitet, lek og læring i samspill med naturen.

«Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider»

(Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 52).

Vi legger vekt på å inkludere friluft aktiviteter og utelek i barnehagens hverdagsliv. Vi har stor tro på at variert fysisk aktivitet både inne og ute har positiv innvirkning på barns generelle utvikling.

Friluftsliv er et fokusområde i vår barnehage. Vi lager spesifikke mål og jobber ut ifra dette i den pedagogiske planleggingen. Rammeplanen sier at *“barna skal oppleve glede ved å være ute og utforske naturen, og utvikle respekt for naturen og forståelse for samspill i naturen”* (utdanningsdirektoratet, 2017, s 52)

Målet vårt er at vi skal være ute uansett vær og årstider, vi legger vekt på å bruke naturens ressurser til lek og kreativitet. Blir kjent med ulike arter som er i vårt nærmiljø, planter, fugler, dyr, trær, livet i fjæra (går på tur til sjøen). Vi bruker bilder, film, hører lydene, prøver å kjenne igjen lydene og hvordan artene ser ut.

Mat på bålet, vi ønsker å bidra til at barna får matglede også ute og lager derfor av og til mat på bålet.

Utegruppa har 3 turdager i løpet av uka hvor de utforsker ulike turmål. De bruker nærmiljøet, men drar også på lengre turer, hver vår besøker de også Vikinggården på Bukkøy og går opp Sålefjell. Fokuset er selve turen og turene blir til imens vi går. Vi bruker barnas innspill og lar dem medvirke i hvordan turen blir og hvor vi ender. Barna har med seg egen sekk og de får medansvar for sine ting og ting de tar med seg ifra naturen.

Årshjul friluftsliv, utegruppe:

<u>August</u> Bli kjent med turmål	<u>September</u> Trolldåp Høst og høsting Bærplukking Sopp studier	<u>Oktober</u> Trekkfugler og fuglearter Dyrespor Bålmat Farge garn
<u>November</u> På tur med Lommelykt Insekthotell Spikkekurs Vi lager gapahuk Vi blir kjent med Trollkongen	<u>Desember</u> Utenissens verden Julegaver av naturens resurser Mat på bål	<u>Januar</u> Snø og is Mat for fugler Dyrespor Mat på bål
<u>Februar</u> Trollkarneval Eventyrsti Sporjakt i snø	<u>Mars</u> Dyreliv og vårtegn Fugleobservasjon – dagbok Vikingprosjekt- mat- utstyr og historie	<u>April</u> Miljø og bærekraft Tema Humle Friluftsdag for kosebamser
<u>Mai</u> Tur til bunkersene i Trivaliå Kajakk i Vigane Vi sanker vårens spiselige vekster blant annet løvetann og brennesle	<u>Juni</u> Vikinggården Sålefjell Livet i fjæra	<u>Juli</u> sommeraktiviteter

Fagområdene blir brukt også på turer. Eksempler.

- Kommunikasjon, språk og tekst - ord for planter, dyr, naturfenomener.
- Antall, rom og form - målepinner, bygge hytter, sammenligne, sortere, lage mønster, telle
- Kropp, bevegelse, mat og helse – motorikk, sansing, utholdenhet
- Natur, miljø og teknologi - følge årstider, spoløype, bærekraft

De andre gruppene har 1-2 turdager i uka. Vi bruker naturen som lekearena og til utforskning. Målet vårt er å bli kjent med nærområdet og hva vi finner her. Vi ønsker å stimulere til fantasi og lek.

Vi har valgt å ha fokus på miljøvern slik at barna skal lære hvordan vi kan ta bedre vare på naturen. Barna blir invitert til å være naturvakter hvor de får ulike oppdrag fra en miljøugle. Vi plukker søppel i naturen, vi bruker sansene våre i naturen, passer på naturen slik at planter og dyr har det godt, vi kildesorterer, besøker miljøstasjonen og jobber med miljøvennlige tiltak.

Dette kommer også tydelig frem i Rammeplanen for barnehagen der det blant annet står følgende under «arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse»;
” Barna skal utvikle glede ved å bruke naturen til utforskning og kroppslige utfordringer. De skal få en forståelse av hvordan en bruker og samtidig tar vare på miljøet og naturen” (Kunnskapsdepartementet, 2017).

5. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Rammeplanen

“Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes”

Utdanningsdirektoratet, 2017 s.37

Det pedagogiske arbeidet planlegges ved hjelp av ukeplaner. Vi planlegger i pedagogenes plantid, på avdelingsmøter, pedagogisk ledermøter, pedagogmøter, personalmøter og planleggingsdager.

Rammeplanen gir også retningslinjer på sju fagområder som vi jobber med.

Det jobbes kontinuerlig med alle fagområdene, men i perioder og på ulike dager jobbes det mer med et fag enn andre. Vi jobber blant annet med fagområdene gjennom lek, styrte aktiviteter som f. eks tur, forming, matlaging, spill, samlinger, i måltidet, garderoben og overgangssituasjoner. Vi jobber tett sammen med barna for å skape kreative aktiviteter, utforsking og undring. Arbeidet med fagområdene skal oppleves som kjekke og meningsfulle aktiviteter som er tilrettelagt i forhold til alder og utvikling.

Vi anser barnehagen som en enhet med samme grunnleggende verdier. Arbeidet vårt bygger videre til neste avdeling. Progresjon, barna starter på Kornet, går videre til Bekken og til slutt Kvernhuset.

5.1 Fagområdene

1. August/september – nærmiljø og samfunn + bli kjent (tilvenning)

Nærmiljø og samfunn – barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med ulike turmål, lokale tradisjoner og de skal oppleve en tilhørighet til nærmiljøet. De skal oppleve kulturelt mangfold, at ulike levemåter og ulike familieformer er en del av samfunnet vårt.

- Meg selv og familien min.
- Gruppetilhørighet.
- Bli kjent med barnehagen og ulike turmål i nærheten.
- Medvirkning i dagligdagse aktiviteter i barnehagen.
- Hvor arbeider mamma og pappa og andre vi kjenner
- Bli kjent med ulike butikker/bedrifter i byen vår.
- Hvor bor jeg?
- Hvordan var det i Skudeneshavn i gamle dager?
- Bli kjent med urbefolkningen vår – Samene (februar).

2. Oktober/november – kunst, kultur og kreativitet + prosjektmåneder

Kunst, kultur og kreativitet – vi skal legge grunnlaget for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. Utforsking, fordypning og progresjon. Barna skal få bruke fantasien og vi skal støtte og ta imot kreative forslag fra barna og spille videre på dette. Skaperglede. Barna kan bearbeide inntrykk og følelser gjennom skapende aktivitet. Vi skal legge til rette for at barna skal få oppleve glede og stolthet over eget arbeid.

Barna er med å velge tema på prosjektet vi skal fordype oss i (medvirkning).

- Bruke fantasi
- Utforske ulike typer formingsmateriell og ulike måter å lage ting på.
- Klipp, lim og male
- Synge/danse/turne/trikse
- Dramatisering
- Tegne
- Snekring/saging, lage ting.
- Film, dikt en historie.

3. Desember – etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi – barnehagen skal bidra til at barna får kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og de ulike høytider i ulike religioner og livssyn. Få erfaringer med kulturelle uttrykk og dets egenverdi. Vi skal skape interesse for mangfold i samfunnet.

- Bli kjent med ulike tradisjoner og høytider.
- Skape relasjoner til andre, både barn og voksne.
- Lære seg sosiale spilleregler, hvordan det er å være en del av en større gruppe? De lærer å dele, trøste og hjelpe hverandre. Barna møter ulike personer og får erfaringer med at vi er ulike og at det er bra. Alle er en del av et fellesskap og at vi betyr like mye.
- Undring og filosofering.
- Verdier.
- Ulike kulturer.

4. Januar – antall, rom og form

Antall, rom og form – oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Bruke matematikk i hverdagen.

Undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

- Tall og telling.
- Sortere, etter størrelse, farge, ulike grupper osv...
- Romforståelse, over, under, ved siden av, bak, foran.
- Konstruksjonslek, bygge - forstå hvordan ting henger sammen.
- Forstå matematiske begrep.
- Mønstre.

- Former.
- Høyre/venstre.
- Oppleve matematisk glede gjennom spill, regellek, logisk problemløsning og butikklek.

5. Februar – kommunikasjon, språk og tekst.

Kommunikasjon, språk og tekst – vi skal bidra til at barna får utforske og utvikle språkforståelse, språkkompetanse og får innblikk i ulike kommunikasjonsformer.

- Vi er opptatt av å ikke snakke babyspråk til barna. Bruker rette ord og begrep om det vi snakker om.
- Vi bruker språket aktivt og variert. Leser, forteller, setter ord på alt vi gjør, dikter, fabulerer, leker med språk, rim og regler, lager bøker, hermelek med lyder/ord, språk i lek (lekeregler og relasjoner), lage vitser, rytme i ord, bokstaver og ord, vi går på biblioteket og låner bøker (leseglede).

6. Mars/april – natur, miljø og teknologi + prosjektmåneder

Natur, miljø og teknologi – barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring.

- De ulike årstidene - vi opplever nærområdet og dens forandringer gjennom årstidene.
- Vi bruker sansene i naturen
- Naturvakter - passer på naturen, ulike oppdrag fra miljøugla vår. Hva er lov i naturen og hva kan vi ikke gjøre i naturen?.
- Vi sår frø, barna får være med på prosessen fra frø til plante.
- Vi kildesorterer.
- Lærer om ulike arter i naturen, planter, fugler, trær, sopper og dyr.
- Vær, vi blir kjent med ulikt vær som regn, hagl, sludd, vind og sol, varmt og kaldt. Vi er ute uansett vær og vi blir kjent med hvordan været påvirker oss og hvordan vi skal kle oss etter været.
- Vi lærer oss å ha respekt for naturen.
- Vi spikker og lager ting av naturmaterialer.
- Vi bruker det vi finner i naturen i leken.
- Bruker fantasien.
- “Hvor kommer maten i fra?” - blir kjent med hvor vi får maten vi spiser fra.
- Eksperimenter – undring og erfaringer.
- Solsystemet.

7. Mai – kropp, bevegelse, mat og helse

Kropp, bevegelse, mat og helse – vi skal bidra til at barna får gode vaner og at de blir kjent med variert mat og tar gode sunne valg for seg selv. Vi har egen kjøkkenassistent som sørger for at vi får sunn og variert mat. Barna skal bli kjent med egen kropp og sine egne grenser. Vi er en aktivitetsbarnehage og vi setter stort fokus på å være i aktivitet gjennom hele året.

- Turer og aktiviteter gjennom hele uken. Vi går i ulendt terreng og bruker naturen/nærområdet og dens “skatter”.
- Kroppens funksjoner, hva finnes inni kroppen og hvorfor har vi alle disse kroppslige delene. Hva er sunn mat? Hvordan ta vare på seg selv, hvordan være god mot andre og seg selv. Vi jobber mye med følelser og hvordan disse kjennes på kroppen for hver enkelt.
- Aktivitet/hvile. Det skal alltid være rom/tid til å hvile mellom aktivitet. Sovetid for de yngste, rolig sted for de eldste
- Øve på å klare å spise selv, kle seg selv, gå på do selv, klatre opp selv osv...
=mestringsfølelse

5.2 Vurderingsarbeid og dokumentasjon

Barnehagens daglige arbeid vurderes jevnlig etter kriterier gitt i Barnehageloven og Rammeplan for barnehagen.” *Hovedmålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen*” (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 38).

Vurderingsarbeid i barnehagen. **Hvorfor vurderer vi?**

Vurdering er en viktig del av barnehagens arbeid for å sikre:

- At praksisen blir i tråd med Rammeplanen.

- At barna blir sett og fulgt opp ut ifra sine forutsetninger og behov.
- At personalet utvikler felles refleksjon og kvalitet i det pedagogiske arbeidet.
- Kursing for felles kompetanseheving.

Hva vurderer vi?:

- Barnas trivsel, utvikling, lek og medvirkning.
- Innhold og organisering av det pedagogiske arbeidet (tema, turer, hverdagsrutiner),
- Personalets samspill, tilrettelegging og refleksjon.
- Barnehagens arbeid med satsingsområder.

Hvordan vurderer vi?

Vurdering skjer gjennom:

- Observasjon og samtaler i det daglige. Alle ansatte skal ha “profesjonelle briller” på og se hva som skjer og delta aktivt.
- Refleksjon på pedagogmøter, personalmøter, avdelingsmøter og planleggingsdager. Bruker praksisfortellinger fra hverdagen. Drøfting.
- Dokumentasjon av barnas aktiviteter og utvikling.
- Bruk av refleksjonsverktøy og skjema ved behov.
- Foreldresamtaler og dialog med foresatte. Brukerundersøkelse årlig.
- Medvirkning fra barna – gjennom samtale, bilder, utsagn og deltakelse.
- Tilpasses avdelingsvis etter hvilket behov vi har.

Hva gjør vi med vurderingen?

Vurderingsarbeidet brukes til:

- Å justere praksis og planlegging underveis.
- Å sikre en inkluderende og utviklende hverdag for alle barn.
- Å dokumentere progresjon og læring, både individuelt og i gruppe.
- Å bidra til kontinuerlig utvikling og kompetanseheving hos personalet.
- Å oppsummere og evaluere i utviklingssamtaler.

Dokumentasjon i barnehagen. **Hvorfor dokumenterer vi?**

- Synliggjøre barnas læring og utvikling.
- Reflektere over egen praksis og kvalitetssikre det pedagogiske arbeidet.
- Involvere barn og foreldre i det som skjer i barnehagen.
- Ivareta barns medvirkning og stemme.

Hvordan dokumenterer vi?

- Bilder, video og barnas egne produkter.
- Samtale, observasjoner og refleksjonsnotat.
- Informasjonstavle, ukeplan, plakater og digitale verktøy (ebarnehage).
- Barneintervju og utsagn brukt som del av vurderingen.

Hva dokumenterer vi?

- Barnas lek, utforskning og utvikling innenfor de 7 fagområdene i Rammeplanen
- Barns medvirkning og samspill med andre.
- Progresjon og opplevelser gjennom året.

Hvordan brukes dokumentasjonen?

- Som utgangspunkt for refleksjon og planlegging i personalgruppa.
- For å involvere barna i tilbakeblikk og videre planlegging.
Som del av foreldresamarbeidet – gjennom samtaler, ukeplaner og synliggjøring i garderober og digitale plattformer.
- I vurderingsarbeid og utviklingsarbeid.

6. Progresjonsplan for omsorg, lek, danning og læring

I vår barnehage har vi laget en progresjonsplan for områdene omsorg, lek, danning og læring. Vi har delt planen i tre perioder. 0-2 år, 2-3 år og 3-6 år. Vi har tatt utgangspunkt i «Rammeplan for barnehager» og satt opp konkrete mål for de områdene vi har valgt for denne perioden

6.1 Omsorg

Rammeplanen for barnehagen

“Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.”

Utdanningsdirektoratet 2017 s.19

Vi i Slågstemmen barnehage jobber for at vår barnehage skal være en trygg og god plass for både barn og ansatte. Vi lærer barna å ta vare på og respektere hverandre, og mener at barna selv må oppleve god omsorg for å kunne gi god omsorg. I Slågstemmen barnehage skal barna møtes med omsorg, og personalet har ansvar for at alle barn opplever trygghet og stabilitet i barnehagen. Vi skal møte alle barna med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg til hvert enkelt barn. Omsorg må være til stede for at en god relasjon skal oppstå mellom de ansatte og barna. I oppstarten ser vi på omsorg og trygghet som de viktigste byggesteinene i møte med nye barn og deres foresatte.

0-2 åringen	3-6 åringen
Tilvenning tilpasset barnets behov og tilstedeværende ansatte. Gode rollemodeller som bygger på positiv oppmuntring, ros og bekreftelse.	Tilgjengelige ansatte som ser hvert enkelt barn og dets behov. Positiv forsterkning gjennom ord og handling, coaching. Jobber med å respektere hverandre.

Hvordan gjør vi dette i praksis:

- Ser hvert enkelt barn og møter dem med åpenhet, anerkjennelse og respekt
- Sunn mat/næring og søvn
- Vi bruker god tid og har individuell tilvenning
- Tilstedeværelse
- Vi jobber i små grupper – trygghet
- Vi jobber tett på barna
- Vi jobber med følelser og har gledingsdager.
- Forutsigbar hverdag
- Proaktive ansatte
- Stabilt personale

6.2 Lek

Rammeplanen for barnehagen

“Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.”

Utdanningsdirektoratet 2017 s.20

I Slågstemmen barnehage skal det gis tid og rom for barns spontane lek. Leken har en egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen. Det å få delta i lek å få venner, er grunnlaget for barns trivsel. Barnehagen skal gjennom barnas medvirkning legge til rette for et lekende og utviklende miljø. Personalet skal vise engasjement og oppfinnsomhet for å vekke barnas interesser for læring. Vi mener at lek og læring henger nøye sammen og ønsker at all læring skal være lystbetont og indre motivert både hos barn og voksne. De ansatte skal fremstå som gode rollemodeller og vise en anerkjennende holdning overfor barna. Leken skal ha en sentral plass i barnehagen. De ansatte skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Barnehagen skal gjennom barnas medvirkning legge til rette for et lekende og utviklende miljø.

0-2 åringen	3-6 åringen
Stor tumleplass, udefinerte leker og nok leke og læremateriell. Deltagende ansatte i lek. Positiv forsterkning, gripe barn i å gjøre noe bra, fremsnakk det du vil ha mer av, og bruk av rollespill	Lekemiljø som gir rom for ulike typer lek. Deltagende ansatte som ser barnas behov. Fokus på empati og positivt selvbilde. Vennskap i fokus.

Hvordan gjør vi dette i praksis:

- Gir barna tid til lek uten oppbrudd.
- Deler barna i mindre grupper.
- Organiserer rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek.
- Personalet skal være aktive i leken, både ved å observere, delta selv i leken og tilføye nye elementer.
- Personalet skal tilføre nye impulser til leken gjennom å gå på turer i nærmiljøet, fortelle historier, lese bøker og ha temasamlinger.

6.3 Danning

Rammeplanen for barnehagen

“Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur”

Utdanningsdirektoratet 2017 s.21

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter, både i samspill med omgivelsene og med andre mennesker. Gjennom gode dannelsprosesser settes barn i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen, og til å se seg selv som et medlem av et større fellesskap.

0-2 åringen	3-6 åringen
Skape trygge rammer for lek og mestring. Jobbe med forskjellige følelsesuttrykk og empatiske handlinger. Gode rollemodeller.	Tilrettelegge for selvstendig utvikling gjennom gode opplevelser, prøvende og nysgjerrig til omverden. Vi vil støtte barna i å ta andres perspektiv og se en sak fra flere synspunkter gjennom filosofiske samtaler. Være en god rollemodell - åpne spørsmål. Skikk og bruk - spørre om ting, være høflige med hverandre. Sosiale spilleregler.

Hvordan gjør vi dette i praksis:

- Anerkjennende ansatte som ser barna
- Egen handlingsplan mot mobbing
- Bruker DUÅ
- Førskolebarna lærer mye om danning på dinosamling

6.4 Læring

Rammeplanen for barnehagen

“I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.”

Utdanningsdirektoratet 2017 s.22

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Vi skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

0-2 åringen	3-6 åringen
Vi skal introdusere nye situasjoner i trygge omgivelser samtidig som vi gjentar tidligere erfaringer og opplevelser. Være anerkjennende og møte barns interesser. Se muligheter.	Vi skal legge til rette for at barna skal kunne bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Ta barns medvirkning på alvor og gi barna varierte opplevelser. Dinosaurusamling for førskolebarna.

Hvordan gjør vi dette i praksis:

- Skape trygge rammer i barnehagen, slik at alle barna har rom for å utvikle seg
- gi barna utfordringer innenfor alders og utviklingsnivå
- oppmuntre og ta vare på barns nysgjerrighet og lærelyst
- ansatte som undrer seg sammen med barna, og som stiller reflekterende spørsmål
- legge det fysiske rommet til rette slik at det stimulerer til utvikling

7. Samarbeid mellom hjem og barnehage

Rammeplanen for barnehagen

“Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. “

Utdanningsdirektoratet 2017, s.29

Samarbeid og medvirkning fra foreldrene er viktig for oss. Vi ønsker å ha et tett samarbeid og en god dialog. Dette gjøres i praksis ved at vi har:

- Foreldremøte for nye barn på våren.
- Ved oppstart i barnehagen har vi en oppstarts samtale, hvor vi ønsker at begge foreldrene deltar. Dette er for å bli litt kjent med barn og foreldre på forhånd slik at vi kan tilrettelegge tilvenningen best mulig og etter barnets behov.
- Vi møter barn og foreldre i garderoben og forteller litt om dagen ved hentetid.
- På høsten har vi foreldremøte for alle foreldrene. På dette møtet forteller vi om barnegruppa, hvordan vi jobber på avdelingen og hva vi vektlegger på avdelingen.
- Alle foreldre får tilbud om en foreldresamtale på høsten og en samtale på våren, i tillegg avtaler vi samtaler underveis dersom det skulle være behov for det.
- Arrangementer i barnehagen hvor foreldrene deltar.
- SU (samarbeidsutvalget) som består av representanter fra foreldrene, eierstyret og ansatte.
- Foreldreundersøkelse hvert år hvor vi kontinuerlig jobber for å bli bedre.

8. Barns medvirkning

Rammeplanen barnehagen

“Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. Barnehageloven §1 og §3, Grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen av og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen”

Utdanningsdirektoratet 2017 s.27

Barna i Slågstemmen barnehage får medvirke på mange måter. Vi mener den viktigste faktoren innenfor medvirkning er anerkjennelsen og relasjonen mellom barna og de ansatte. Det er viktig å være lydhør overfor barna, vite hva de er opptatt av og gi bekreftelser. Vi er positive til barnas ulike ønsker, behov og væremåte gjennom å tolke barnas uttrykk og tone oss inn på dem. Vi er bevisst på å gi barna ros i hverdagen slik at de kan utvikle et positivt selvbilde. Vi har aktiviteter med tema som er basert på barnas interesser og på denne måten får barna medvirke i sin barnehagehverdag. Barna tas med i planlegging av aktiviteter og alle får komme med sine innspill og vi kommer frem til en løsning sammen. De skal føle seg som en viktig brikke i et større fellesskap. Vår oppgave som voksne er å lytte, observere, tolke, se finne ut av intensjonen, tolke barns signal, ta tak i det barna interesserer seg for. Likeverd og respekt og alltid barnas perspektiv. Hvordan vi møter dem i deres hverdag er en viktig brikke i barns medvirkning.

En annen måte vi bruker for å få mer innsikt i barnas interesser er barnesamtaler hvor vi snakker om interesser og det barna selv vil snakke om. Prosjektmånedene er ut ifra barnas interesser og de får medvirke hva vi skal fordype oss i.

Vi har dette året fokus på barnesamtaler og barnemøter. Barna kommer da med sine tanker og ideer og det er viktig at dette følges opp og at de føler seg viktige i felleskapet. **Tilhørighet.**

9. Inkludering

Å være inkludert i et felleskap er grunnleggende for at barn skal oppleve trygghet, mestring, mening og glede. Å være inkludert i fellesskapet er også grunnleggende for all læring og utvikling og opplevelsen av den gode barndom. Inkludert må forstås og sees i et videre og langsiktig perspektiv, der formålet er at alle barn og unge i fremtiden skal kunne delta og påvirke i arbeids –og samfunnsliv, og få et godt og meningsfullt liv.

Inkludering handler om at alle barn og unge skal oppleve at de har en naturlig plass i, og deltar i fellesskapet. De skal føle seg trygge og erfare at de er betydningsfulle, blir hørt og får medvirke i utformingen av sitt eget tilbud. Dette innebærer at hvert enkelt barn opplever sosial tilhørighet og sosialt fellesskap med jevnaldrende, samtidig som oppgaver og utfordringer er tilpasset evner og behov.

Et inkluderende fellesskap omfatter alle barn og kjennetegnes av respekt for forskjellighet, egenart, og ulike kulturer. Forskjellighet og mangfold må sees som verdi, styrke og ressurs. Fellesskapet skal være preget av gode relasjoner mellom barna og mellom barn og voksne. Dette legger grunnlag for trivsel, glede og mestring. Hvert enkelt barn skal oppleve å være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Alle barn skal få mulighet for å delta i lek og sosialt fellesskap, uavhengig av forutsetninger.

Lek og inkludering er barnehagens mest fundamentale oppgave. Å rydde plass til lek og sørge for at alle barn får oppleve at de er betydningsfulle for fellesskapet er barnehagens viktigste rolle. Å bidra til at barnehagen blir et lekende fellesskap for alle barn, er avgjørende i arbeidet med å forebygge utestengelse og mobbing. Å lykkes i arbeidet med å inkludere alle krever et omfattende arbeid, og det er noe vi aldri blir ferdige med. Inkludering er en kontinuerlig prosess, ikke en tilstand, og dette arbeidet må ledes av de ansatte (Pape 2020)

Når et barn ikke finner sin plass i lekefellesskapet, når de fratas muligheten til vennskap og oppleve mestring, da trenger de støtte fra de ansatte. Å støtte barn i slike situasjoner krever kunnskap og kompetanse. Ansatte som selv tar en rolle i leken, kan ofte fungere som en døråpner for barn som holdes utenfor. Ansatte som er på innsiden av barns lek, kan bidra til at det skapes trygghet for barna, slik at de har mulighet til å finne egne løsninger. Å utvikle de ansattes kunnskap om hvordan barn kan støttes i sin lek, er en av de viktigste faktorene i arbeidet med å skape den gode barndom gjennom et lekende og inkluderende fellesskap. Gjennom deltakelse og engasjement kan de ansatte ivareta barnas lek og ivareta barna i leken.

10. Overganger

Barnehagen skal legge til rette for trygge og gode overganger. Det er særlig tre overganger som nevnes i rammeplanen. Oppstart i barnehagen (overgang fra hjem til barnehagen), overgang fra liten til stor avdeling og overgang fra barnehage til skole.

For å sikre gode overganger har vi ved oppstart:

- besøksdag for nye foreldre og barn, åpen dag.
- oppstartssamtale før barnet begynner i barnehagen og etter noen uker i barnehagen.
- velkomstbrev til alle nye barn, med informasjon om avdelingen og oppstartsdato
- foreldreaktiv tilvenning. Foreldrene kjenner barna best og det er viktig for oss å bli kjent med barna i trygge omgivelser. Vi bruker tid på å bli kjent og trygghet står høyt i fokus. Vi ønsker at foreldrene er delaktige i aktiviteter vi har i barnehagen. At de snakker med andre barn og er en del av barnehagehverdagen. Når det er naturlig å trekke seg unna avtales det med ansatte. Gi beskjed til barnet at du går og si at du kommer tilbake. Barn har ulike behov og vi legger til rette for at det skal være trygt for både barnet og foreldrene.
- alle får egne primærkontakter (2 stk), som har tett oppfølging den første tiden, for å få en trygg og god relasjon til barnet.

Ved overgang fra liten til stor avdeling:

- I tiden før bytte til stor avdeling, går vi på besøk til den nye avdelingen for at barnet skal bli kjent med avdelingen, barna som allerede går der og de ansatte som jobber der.
- Bekken har velkomstfest før sommerferien for de barna som skal flytte over fra Kornet og Kvern hjulet har for de som skal flytte fra Bekken.
- Pedagogiske ledere har overgangssamtaler hvor nødvendig informasjon deles.

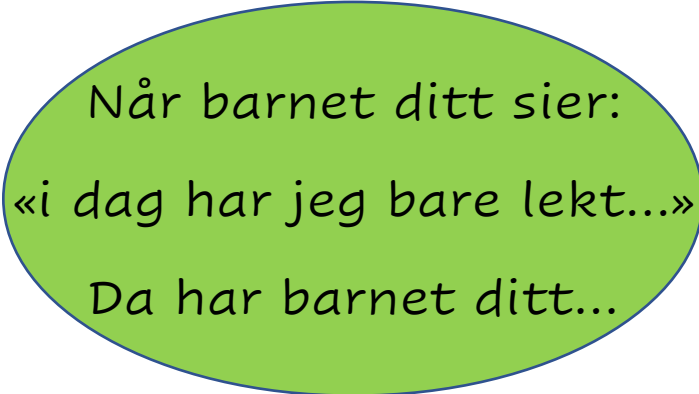

Overgang fra barnehage til skolen:

- Det siste året i barnehagen har førskolebarna et eget opplegg med Dinosaurusamlinger
- Førskolebarna går på besøk til den nye skolen de skal begynne på. Der besøker vi uteområdet og får omvisning inne på skole og møter fadderne sine.
- Overgangssamtaler barnehage –skole. Lærerne kommer på besøk for å bli kjent med barna.
- Fellesturer i samarbeid med de andre barnehagene i Skudeneshavn.

11. Når barnet ditt sier...

- Brukt fantasien
- Øvd på å gi og ta
- Opplevd livsglede og humor.
- Kjent på mestringsfølelse
- Tatt initiativ
- Samarbeidet
- Vært et barn
- Utfoldet seg
- Vært en del av fellesskapet
- Ledet og blitt ledet
- Vist omsorg
- Bygget selvtillit
- Vært kreativ
- Vært aktiv (motorikk)
- Opplevd motgang og tap
- Opplevd samhold
- Brukt sansene

Når barnet ditt sier:
«i dag har jeg bare lekt...»
Da har barnet ditt...

- Opplevd empati
- Konfliktløsning
- Blitt utfordret
- Opplevd vennskap
- Øvd konsentrasjonen
- Kommunisert
- Bygget selvtillit
- Gjort erfaringer i lek
- Øvd på tålmodighet
- Gitt av seg selv
- Lært om regler og normer
- Turtaking
- Tatt ansvar
- Opplevd samhold
- Vært nysgjerrige
- Lyttet til andre
- Utviklet seg emosjonelt og intellektuelt

12. Årshjul/kalender

Måned	Aktivitet
August- nærmiljø og samfunn	• Tilvenning
September – nærmiljø og samfunn	• Brannvernsuke, • Friluftsdag
Oktober – kunst, kultur og kreativitet + prosjektmåned	• Høsttakkefest • FN aksjon
November – kunst, kultur og kreativitet + prosjektmåned	• Trafikkuke
Desember – etikk, religion og filosofi	• Juleverksted • Lucia • Nissefest
Januar – antall, rom og form	• Førstehjelpsuke
Februar – kommunikasjon, språk og tekst	• Karneval • Samefolkets dag
Mars – natur, miljø og teknologi + prosjektmåned	• Lete etter påskeharen • Påskefrokost
April - natur, miljø og teknologi + prosjektmåned	• Friluftsdag
Mai – Kropp, bevegelse, mat og helse	• Opprydningsaksjon • Idrettens dag • 17. mai fest • Velkomstfest stor avdeling
Juni - sommertema	• Førskolefest • Åpen dag, • Sommeravslutning

**SLÅGSTEMMEN
AKTIVITETS
BARNEHAGE**
Slågstemmen barnehage

Øygaardshaugen 47

4280 Skudeneshavn

Telefonnummer: 52858500

Kornet 91590461

Bekken 91595348 - 91582374

Kvernhjulet 91570276 - 91580296

E – post: post@slaagstemmen.no

Internett: <https://slaagstemmenbarnehage.no/index.html>

Referanser:

Barnehageloven (2005). *Lov om barnehager av 17. juni 2005 nr. 64*. Hentet fra:
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Totland, M.E.- *Med handemakt og hestekraft*.

Pape, Kari 2020 - *Lek og inkludering i barnehagen*

Utdanningsdirektoratet (2017) *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*.